

Det er en fornøjelse at se, hvor meget klienterne blomstrer op - i takt med at de udvikler sig og får førligheden tilbage. Vi er meget glade for robotternes gode egenskaber, siger fysioterapeut, Rune Kürstein. Foto: Elisa Hauerbach

Troels Hansen fra Fuglebjerg var stort set opgivet i forhold til at kunne genskabe sin førlighed. På halvandet år har han udviklet sig så meget, at hjemmeplejens besøg nu kan klares af en medarbejder, hvor der tidligere var to personer til stede ved hvert besøg. Foto: Elisa Hauerbach

Robottræningens gode resultater reducerer klientens behov for hjemmepleje

SUNDHED. Resultaterne af robottræning for patienter, der har været udsat for hjerneblødning eller blodprop i hjernen, kan blandt andet ses på faldende ressourcebehov i hjemmeplejen

Af Elisa Hauerbach
elisa.hauerbach@sn.dk

SLAGELSE: Armene er helt oppe over hovedet på medarbejderne i afdelingen for Neurologisk Speciale, hos FysioDanmark Slagelse.

Grunden til jublen, er at afdelingens to træningsrobotter hjælper klienterne så godt, at brugerne i flere tilfælde har kunnet skære meget ned på hjemmeplejens besøg i hjemmet. Med målrettet træning, har det nemlig vist sig, at raske dele af hjernen kan lære at overtage de opgaver, som den skadede del af hjernen ikke længere kan varetage. Kort forklaret, kan bevægelsesmønstre, der i forbindelse med et stroke (som er en hjerneblødning eller en blodprop i hjernen) og var gået tabt, blive genskabt - men det kræver tålmodighed og viljestyrke fra klient og fysioterapeut.

- Det handler om at robotten først "optager" den bevægelse, jeg ønsker at klienten skal styrkes i og genvinde kontrollen over. Med mange gentagelser, genskabes nerve-

baner og bevægelsesmønstre, som kroppen husker. Nervebanerne kontrolleres af hjernen, der sender signaler ud til eksempelvis arme og ben, med besked om at flytte sig. Ny forskning har vist at de omkringliggende områder af den skadede del af hjernen, kan "programmeres" til at overtage den styrende opgave og det har vi oplevet virkelig gode resultater med, siger fysioterapeut Rune Kürstein, der er en fast del af teamet, som arbejder med robottræning.

Rune fortæller også, at man for hver klient lægger en langsigtet træningsplan, med henblik på at generhverve bevægelsesfunktioner. Det har i flere tilfælde betydet at man efter en periode, selv har kunnet fravælge dele af hjemmeplejen, eller gå fra at have to hjælpere på besøg til kun en ad gangen.

- Klienterne gennemgår en kæmpe udvikling, og det er meget tilfredsstillende, både for dem og for os. Deres udvikling kan betyde, at der med tiden skal bruges færre ressourcer i forbindelse med hjemmeplejebesøg, fordi de

selv øger styrke og mobilitet, siger Rune Kürstein.

Har næsten fravalgt al hjemmepleje

En af de faste brugere af Robert, som robotterne kaldes, er Erik Østergaard fra Høng. Han har passeret 80 år, og fik en hjerneblødning i oktober 2017, hvorefter han brugte de næste fire måneder på hospitalet og aflastningsophold.

Da han kom hjem, var det med mange daglige besøg af hjemmeplejen, der ofte kom to hjælpere ad gangen. Genoptræning og "almindelig" behandling hos fysioterapeut hjalp ikke meget, men en dag læste hustruen, Jonna Østergaard, om robotten hos FysioDanmark Slagelse.

Hun tænkte, det var mærkeligt at der ikke var andre, som havde fortalt om den - og foreslået den til behandlingen af Eriks udfordringer. Efterfølgende kontaktede hun selv centret, og ægteparret besluttede at give robotgenoptræningen en chance.

Det blev Rune, der tog imod Erik, som valgte at starte et selvbetalt træningsforløb.

- Før vi startede med

robottræningen, var Erik i et muskelstyrkende forløb, med blandt andet aflastet løbebåndstræning. Her i robotten bliver hans ben spændt fast, og så optager vi bevægelsen, han derefter selv skal forsøge at udføre, understøttet af robotten. På et display, kan vi følge med i hvor meget styrke, han selv tilfører bevægelsen. Bevægelserne gentages 600 gange og det er bedst hvis det gøres hver dag. Det får man de bedste resultater af, fortæller fysioterapeuten.

Erik Østergaards hustru er altid med til træningen og klar med opmuntrende ord og støtte til Erik. Hun kører ham til og fra FysioDanmark Slagelse i en specialdesignet kassevogn, hvor der er plads til Eriks kørestol.

- Erik startede med robot-træningen i november 21, og siden er det gået stærkt med fremgangen. Vi har fået en meget nemmere hverdag, for han har fået mere styrke, balance og mobilitet, så vi er gået meget ned i hjemmehjælp, da vi nu kan klare mange ting selv. Det giver øget frihed, og det

betyder uendelig meget for Erik, at han selv kan være med til så meget, forklarer hustruen, Jonna Østergaard, der kører Erik til træning fire gange om ugen.

Var nærmest opgivet

En anden af Runes faste klienter er Troels Hansen fra Fuglebjerg. Troels er født i 1976 og fik en voldsom hjerneblødning i sit hjem, for tre år siden. Hans udsigt til at kunne genvinde bevægelsesfunktionen blev stort set opgivet.

Det er Runes søster, der har fundet frem til FysioDanmark Slagelse og deres genoptræningsrobot. Besøgene hos FysioDanmark Slagelse er visiteret af kommunen, og Troels har nu været fast "gæst" hos fysioterapeuterne i cirka halvandet år.

- Jeg har blandt andet udviklet min evne til at kunne hjælpe med i eksempelvis forflytninger. I starten kunne jeg ikke hjælpe med selv, men det kan jeg nu. Jeg øver mig på at rejse mig op og sætte mig ned. Hver bevægelse gentages 500 gange. Mit mål er at kunne klare blandt andet

toiletbesøg, mere eller mindre alene, siger han.

Klienterne blomstrer op

I takt med den gode udvikling, stiger klienternes livsglæde også - og det glæder deres fysioterapeut sig over. Han kan tydeligt se vigtigheden i, at der er et formål med de kompetencer der arbejdes med at styrke og genvinde.

- Vi målretter træningen, så den kan overføres til eksempelvis forflytninger i hjemmepleje-situationer. Før i tiden var der to hjælpere hos Troels ved hvert besøg, men det er sjældent nødvendigt nu. Og det understreger netop hvor godt det er at genoptræne med robotthjælp. Formålet er at skabe funktion, så patienten er mere selvhjulpeløs, og selv om det kræver stor tålmodighed, kan vi se på resultaterne og livsglæden hos patienterne, at der er det hele værd, slutter Rune Kürstein.

Hvis man ønsker flere informationer eller vil starte i et genoptræningsforløb, kan man kontakte FysioDanmark Slagelse via telefon eller mail. Man finder FysioDanmark Slagelse på Elmedalsvej 2 i Slagelse.

Det var Erik Østergaards hustru, Jonna Østergaard, der ved et tilfælde opdagede at FysioDanmark Slagelse havde en genoptræningsrobot, der gav gode resultater. Nu kører hun sin mand til træning fire gange om ugen. Foto: Elisa Hauerbach

Fysioterapeuten Rune Kürstein træner fire gange om ugen med 87-årige Erik Østergaard, der efter god udvikling, ikke længere har behov for ret meget hjemmepleje. Foto: Elisa Hauerbach

Der lægges individuelle træningsplaner for alle, der genoptrænes med robotthjælp, fortæller fysioterapeut Rune Kürstein. Foto: Elisa Hauerbach